

30. September 2021

UKA2021/17

Uunga siunnersuut: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allannangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat
(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Siumumiit naalakkersuisut aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsisissatut siunnersuutaannut imaattumik oqaaseqassaagut.

Naalakkersuisut siunnersuutaat annertujaaq, annertorujussuarmillu teknikkikkut pulattarfigisariaqartoq qulequtarpassuarnik isummerfigisariaqakkanik imaqarpoq. Taamaattumik aallarniutigalugu Siumumit oqaatigissavarput ukiaq manna ataatsimiinnitsinni naammassiniarnissaa piviusorsiortutut isiginnginnatsigu, orniginartinnerullugulu Ataatsimiitsitaliaq susassaqartoq peqqissaarluni sukumiisumik allannguutissanik eqqissilluni nalilersuillunilu misissuissasoq.

Siunnersuut sulisut biileqartinneqarnerisa akileraarutaasussaataanerinut, sulisut mobilileqartitaanerisa akileraarutaasussaataanerinut, sulisut ineqartitaanerisa akileraarutaasussaataanerinut ilaatigut tunngassuteqarpoq. Taassuma saniatigut akileraarutinut ingerlatseriaatsimut allannguineq annertooq siunnersuutaavoq, tassa akileraarutinit B-nit A-nut naatsorsuussinerit nuunneqartussaammata. Taassuma saniatigut sulinermut attuumatillugu angalanerit aamma akileraarusersorneqartalernissaat siunnersuutaavoq. Siumumit maluginiartarput Naalakkersuisut siunnersuutip imarisaasa ilaannaat saqqummiullugit oqaatigigaat.

Siumumit saqqummiussisummi akileraartitseriaatsinik arlalinnik allannguisoqassasoq saqqummiuppaat. Taamaattorli oqaaseqatigiit ilaat imaattut "*Inuit qaffassisumik isertitaqartartut, akeqanngitsumik ajunngitsorsiassanik tigusaqartartut, amerlanerpaajupput, taamaattumillu akileraarutitigut iluaqutissarsitsinernit iluaquserneqartarlutik, ilanngullugit akeqanngitsumik ajunngitsorsiassarsinerit malitsigisaannik. Taamaattumik aamma siunnersuutit aningaasaqarnikkut naliqisitsinerulernissamut sakkussatut isigineqassapput.*" atuarpagut. Taamaattumik Siumumi apeqqutit annertuut isertitaqarnerpaajunngitsunut inatsisissatut siunnersuutip eqquissutigisinnaasai, tassa anguniarneqartup illuatungerluinnaatigut, pisinnaasut sarsuapput.

Naalakkersuisut kaammattussavagut allannguniaraangamik politikkut oqariartutiginiakkatik ersarissumik oqaatigisaqqullugit. Tassami Siumumit Naalakkersuisut anguniagaat, isertitaqarnerusut akileraarnerusariaqarnerat, ugguna allanngortinniarnerini pissakinnerusunik eqquisinnaammata maluginiaqqussavarput.

Tassami sulinerup avataani biileqartariaqartartut, ruujorilerisut unnuukkoortut ukiumi pinngitsoorneqarsinnaanngitsut, qatserisartut unnuukkoortut pisoqartillugu inuunerup annaanneqarnissaanik suligasuartartut, peqqinnissaqarfinni sulisut pigaartuusariaqarnermik pisussaaffeqartut, innaallagialerisut illoqarfiup qamittuunnginnissaanik nakkutiginnittut allarpassuillu ullumikkut biilinik angerlaassisariaqartarput. Taakkartukkakkalu amerlanerpaat ilisimavagut inuussutissarsiornikkut qaffasinnerpaamik akissaasersugaannngitsut.

Taamaattumik naalakkersuisunut apeqqutigerusutatta ilagaat, ilumut oqariartutertik kisitsisitigut eqqortuunersoq uppernarsarsinnaaneraat. Naammanngilarmi akitsuusersuinikkut tamat eqqorsinnaallugit iliuuseqarneq.

Naggataatigut isertitanut ilanngaatip 2005-imiit 48.000-imiittup nalimmassaqinnejartariaqarnera matumuuna apuutissavarput. Naammanngilarmi akitsuusersuutit ukumut akinut nalimmassarlugu qaffanneqartassappat, illuatungaanilu innuttaasut sulinerminni isertitaminnut ilanngaataat akit malillugit nalimmassarneqartassanani.

Taama Siumumit oqaaseqarluta siunnersuut sukumiisumik aningasaqarnermut ataatsimiitsitaliami aappassaaneerneqartinnani suliarineqarnissaa inassutigaarput. Piumasaraarpullu siunnersuut inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnissaannut appaagumut aappassaaniigassanngortinneqassasoq.

Jess Svane, Siumut.